

B.C. Excelsior Menen

Clubblad

B.C. Excelsior Menen
Lokaal : Café De Kerpel
Bruggestraat 23
8930 Menen
Tel : 056 / 51 59 04
Prijs leden van E.M. : gratis
Prijs voor niet-leden : 50 fr.

Redactiecomité
Voorzitter : Seys André
Hoofdredacteur : Ravestyn Martin
Secretaris : Dejonghe Jean
Leden : Coussement Roger
Lecompte Etienne
Vlaminck Achiel

Verschijnt tweemaandelijks
Eerste jaargang Nr. 2
Mei - juni 1992
Verantwoordelijke uitgever
Seys André
Koninginnestraat 22
8930 Menen Tel : 056 / 51 45 76

Onze voorzitter grasduinde onlangs in zijn omvangrijke biljartdocumentatie. Het resultaat daarvan vindt U in een eerste bijdrage hieronder. Wij hopen dat onze leden er leerrijke en aangename momenten zullen aan beleven. Dat is trouwens één van de doelstellingen van dit clubblad.

Het ontstaan van het "carambole-biljart" of "billard français"

De oorsprong van het biljarten achterhalen is zeer moeilijk. Het land van herkomst en het jaar waarin de eerste mysterieuze carambole werd gemaakt zijn praktisch niet terug te vinden. De geschiedenis gaat terug tot voor 1600, toen het zogenaamde grondbiljarten een ontspannende bezigheid schijnt geweest te zijn. Die spelsoort lijkt in geen enkel opzicht op ons tegenwoordige biljarten. Grondbiljart werd gespeeld met twee stokken, waarbij het de bedoeling was de ballen door een poortje te mikken.

Vast staat dat in de tweede helft van de 17de eeuw in Frankrijk al veel werd gebiljart. Anders had de Lyonnees Etienne Loyson niet de behoefte gevoeld in 1674 een boekje te laten verschijnen waarin de spelregels werden omschreven. In die tijd waren het voornamelijk adellijke en in elk geval rijke lieden, die zich de weelde van een biljart konden veroorloven. Aan het Franse hof was het biljartspel bijzonder populair en Lodewijk XIII en Lodewijk XIV schijnen behoorlijk sterke spelers te zijn geweest.

Natuurlijk waren er nog veel verschillen. Toch leek het er al veel op toen in 1746 de houten ballen vervangen werden door ivoren ballen. Omstreeks 1775 verschenen er ook twee witte en één rode bal op tafel, en de kromme keu moest plaats maken voor een rechte. De tafel was intussen rechthoekig geworden, 3.60m lang en 1.80m breed, en voorzien van met vlas volgestopte banden.

Ronduit revolutionair was het idee in 1822 om de keu om te draaien, want tot dan had het dikke uiteinde de voorkeur gehad. De verfijning van het spel vereiste een andere techniek en daarvoor leek het dunne uiteinde zich uitstekend te lenen, al ontdekte men toen ook onmiddellijk wat 'ketsen' was. Ook daarop werd wat gevonden. Het topeinde werd eenvoudig in de bepleisterde muur van de biljartzaal geboord, waardoor het ruw werd en ook wel wat kalk zal hebben opgenomen. Door middel van wandtapijten trachtten de zaaleigenaren de boorlust van hun klanten te beperken.

De geboorte van het huidige carambole-biljarten kan wel vastgesteld worden. In 1827 vond de Fransman Mengaud (of Mingaud - wie zal de juiste schrijfwijze bepalen) de elastische bedekking van de keutop uit, de zogenaamde "pomerans". Daardoor werd het opeens mogelijk aan de ballen een zijdelings draaiende beweging te geven (effect). Parijs werd zo de bakermat van het moderne biljarten. Men spreekt zelfs dat omstreeks het jaar 1875 de stad Parijs niet minder dan 2000 biljartafels telde.

Het was uiteindelijk in 1855 dat de Amerikaan Phelan het systeem uitwerkte om rubber banden op de houten omranding te hechten en deze daarna met een laken te bekleden. Het resultaat was effenaf verbluffend en de toenmalige grootmeesters waren erg opgetogen. De looplijn van een speelbal kon men veel nauwkeuriger volgen en dat had vanzelfsprekend een gunstiger weerslag op het spelpeil.

Bepaalde uitvindingen in de 19de eeuw liggen aan de basis van ingrijpende veranderingen, waardoor het biljartspel gaandeweg zijn huidige vorm kent. Zowel biljartstokken als biljartafels en biljartballen ondergingen grondige aanpassingen. Maar, met de verbetering van het biljartmateriaal, werd ook het biljartspel op een hoger niveau geplaatst. De prestaties van behoorlijk gehalte lieten dus niet lang meer op zich wachten.

Er werd in die tijd alleen "vrijspel" gespeeld. Alles begon in Parijs waar de organisatoren van een biljartweekend de Amerikaan Slosson hadden uitgenodigd om de vermaarde Vignaux partij te geven. Op een bepaald moment kreeg Slosson de ballen lans de band en meteen werd, voor een nokvolle zaal, een demonstratie gegeven van subtiel en kundig biljartspel. De speelbal raakte steeds weer de andere twee ballen, zonder dat de positie van de ballen onderling veranderde. Ze bleven mooi samen en schenen als het ware de band te volgen. De "Amerikaanse serie" was geboren... of zouden we "Canadese serie" moeten zeggen? Inderdaad, Slosson had dit mechanisme bij de gebroeders Dion in Canada geleerd en gaf deze manier van spelen de internationale glans tijdens zijn weekendkamp in Parijs tegen hogergenoemde Vignaux.

Alle grootmeesters van die tijd legden zich uiteraard toe om deze nieuwigheid keurig uit te voeren. Weldra waren series van 2000 punten en meer schering en inslag. Het is dan ook logisch dat er, om de moeilijkheidsgraad van het biljartspel te verhogen, andere speelwijzen werden uitgevonden.

Federatie

Distriktfinale klein biljart 3de klasse driebanden (27 punten 0.562 / 0.688)

Deze finale werd gespeeld op 15/03/92 bij de "Karambolstoters" te Hulste

1. Pollie Luk
2. **Seys André (0.579)**
3. Dedier George
4. Duyck Peter

Distriktfinale klein biljart 4de klasse driebanden (22 punten 0.457 / 0.562)

Eveneens op 15/03/92 speelde Vlamincq Achiel in "Volharding" Rumbeke zijn distriktfinale.

1. Houthaeye Jean-Marie
2. Vercouillie José
3. Goethals Dedier
4. **Vlamincq Achiel (0.422)**

Distriktfinale klein biljart 1ste klasse driebanden (42 punten 0.790 / 0.975)

Roger Coussement stelde teleur in "Dos" Roeselare op 29/03/92

1. Dewickere Karel
2. Debruyne Willy
3. Lagage Roger
4. **Coussement Roger (0.625)**

Distriktfinale matchbiljart 4de klasse driebanden (18 punten 0.335 / 0.405)

Deze finale werd gespeeld in onze club op 23/02/92. Uitzonderlijk was wel dat de vier deelnemers allen lid zijn van onze club. Winnaar werd uiteindelijk Gilbert Vermandel, met promotie naar 3de klasse.

1. Vermandel Gilbert	6	54	116	0.465	4
2. Deconinck Franky	2	48	112	0.428	3
3. Seys André	4	53	167	0.317	3
4. Verstraete Jean-Claude	0	36	157	0.229	4

1ste klasse driebanden (34 punten 0.610 / 0.765)

Alweer een distriktfinale in "Dos" Roeselare. Mylleville werd er derde, onder het gemiddelde.

1. Dewickere Karel
2. Nicholson Pascal
3. **Mylleville Daniël (0.573)**
4. Lagage Roger

Gewestelijke finale klein biljart 5de klasse kader 38/2 (60 punten 3.00 / 5.00)

De gewestelijke finale kader 38/2, vijfde klasse, werd gespeeld in B.C. "Centrum" te Lokeren op 07/03/92. De winnaar werd Deconinck Franky. Spijtig genoeg wordt er in deze klasse geen nationale finale ingericht door de K.B.B.B. Franky behaalde reeds promotie naar 4de klasse in de distriktfinale.

Nationale finale ereklasse kader 47/1 (250 punten, vanaf 15.00 gem.)

Deze finale werd betwist in "Le Kursaal" te Binche, op 20/21 en 22/03/92. Martin Ravestyn behaalde er een zevende plaats, na uitschakeling tegen Frédéric Caudron (2 beurten) in de eerste ronde, en verlies tegen Vanbrabant in de verliezersronde. Frédéric Caudron behaalde er zijn vierde opeenvolgende titel dit jaar (47/2, 71/2, band en 47/1). Volgend jaar zal het waarschijnlijk niet anders zijn, want het staat nu al vast dat alle nationale finales in ereklasse zullen gespeeld worden in het Avé-systeem, d.w.z. iedereen tegen iedereen. Dit jaar werd geëxperimenteerd met het systeem van de rechtstreekse uitschakeling, met partijen aan de volle lengte en met een verliezersronde. Dit systeem werd reeds na de eerste nationale finale afgekeurd door de meerderheid van de ereklassers.

Clubnieuws

Op 25 april werd de clubfinale gespeeld in de kader discipline op klein biljart. Deze finale is niet toevallig op die datum gespeeld. De week nadien, op 2 en 3 mei betwist Hervé Famchon de nationale finale excellentieklasse kader 38/2 te Luik. Alhoewel hij geen clubkampioen werd, is deze clubfinale toch een ideale training geweest voor hem.

1. Dumortier Roger (300)	4	837	20	41.85	128
2. Famchon Hervé (300)	4	799	22	36.31	137
3. Tyberghien Jacky (60)	4	143	36	3.97	16
4. Blanquaert Christ (90)	0	141	32	4.40	25

Jeugdwerking

Geen nationale titels voor Excelsior Menen in het 13de Belgische kampioenschap vrijspel voor de jeugd, dat georganiseerd werd aan onze kust. Nochtans mochten twee spelers van onze club aantreden te Knokke voor deze finale. Aan de gemiddelden te zien, was de overmacht te groot. Oordeelt u zelf :

2de categorie (160)

1. Pascal Redant (H)	10	19.51	139
2. Raf Heylen (L)	8	15.86	106
3. Fabrice Bouchat (Lu)	6	15.00	116
4. Dieter Steels (V)	0	7.64	73
5. Chris Blanquaert (V)	4	6.39	53
6. Florent Dewambersie (A)	2	6.07	68

6de categorie (55)

1. Jurgen Goris (A)	10	3.61	24
2. Raf Simon (Lu)	8	2.45	23
3. Fabrice Carton (H)	5	1.93	13
4. Pedro Deleersnijder (V)	4	2.00	13
5. Jorgen Van Keer (B)	2	1.59	11
6. Bjorn Terwingen (L)	1	1.45	16

Europabeker

Eindklassement

1. K. Kortrijkse	25	93	1724	2821	0.611
2. K. Brugse	24	86	1718	2965	0.579
3. B.C. Excelsior Menen	24	86	1517	2774	0.547
4. B.C. Quality Zele	23	86	1791	3043	0.588
5. B.C. Lubo Eeklo	22	88	1818	3204	0.567
6. ASU Oostkamp	18	71	1748	3162	0.552
7. Dos Roeselare	16	66	1648	3237	0.509
8. B.C. Politie Gent	15	65	1595	3045	0.523
9. B.C. Risquons Tout	9	52	1483	3250	0.456
10. B.C. Lammeken	4	27	1339	2903	0.461

Heenronde

Terugronde

ASU OOSTKAMP	3 - 5	EXCELSIOR MENEN
LAMMEKEN	4 - 4	EXCELSIOR MENEN
EXCELSIOR MENEN	5 - 3	LUBO EEKLO
EXCELSIOR MENEN	4 - 4	K. KORTRIJKSE
EXCELSIOR MENEN	4 - 4	K. BRUGSE
EXCELSIOR MENEN	7 - 1	RISQUONS TOUT
EXCELSIOR MENEN	4 - 4	DOS ROESELARE
POLITIE GENT	8 - 0	EXCELSIOR MENEN
EXCELSIOR MENEN	2 - 6	QUALITY ZELE

EXCELSIOR MENEN	8 - 0	ASU OOSTKAMP
EXCELSIOR MENEN	8 - 0	LAMMEKEN
LUBO EEKLO	8 - 0	EXCELSIOR MENEN
K. KORTRIJKSE	2 - 6	EXCELSIOR MENEN
K. BRUGSE	4 - 4	EXCELSIOR MENEN
RISQUONS TOUT	1 - 7	EXCELSIOR MENEN
DOS ROESELARE	4 - 4	EXCELSIOR MENEN
EXCELSIOR MENEN	8 - 0	POLITIE GENT
QUALITY ZELE	2 - 6	EXCELSIOR MENEN

Individuele prestatie van onze spelers

Speler	Setpunten	Punten	Beurten	Gemiddelde
Ravestyn	18 / 18	238	260	0.915
Coussement	20 / 34	446	722	0.618
Mylleville	14 / 26	254	516	0.492
Calemein	16 / 28	271	532	0.509
Devos	11 / 24	211	501	0.421
Lagat	4 / 6	56	134	0.418
Couckuyt	3 / 6	34	85	0.400
Verstraete	0 / 2	7	24	0.291
Totaal	86 / 144	1517	2774	0.547

Interclub drieband klein biljart

Nadat onze ploeg verleden jaar de nationale finale bereikte, schreef Excelsior Meneu zich dit jaar in met twee ploegen. Opmerkelijk is wel dat beide ploegen reeds zijn doorgedrongen tot de halve finale.

Vooraf van Excelsior II werd dit zeker niet verwacht. Hun weg naar deze halve finale is zonder twijfel uniek in de annalen van onze club. In de eerste gewestelijke ronde kwamen Lagat Michel, Couckuyt Luc en Verstraete Jean-Claude uit tegen Martinus Gent. Na veel discussie en getelefoneer naar dhr. Demaere wint EM II met forfait. De reden ? Martinus Gent weigerde namelijk van verder te spelen (in winnende positie !) toen ze vernamen dat onze ploeg niet voltallig was (Michel had om persoonlijke redenen moeten afhaken). Nochtans had Luc Martinus Gent telefonisch verwittigd dat ze voor hun uitwedstrijd maar met twee spelers waren.

Met een vernieuwde ploeg (Couckuyt 34, Deconinck 27 en Verstraete 22) gaat EM II dus verder naar de tweede gewestelijke ronde. In die tweede ronde komen ze terecht in de enige poule met drie ploegen waarvan er twee verder gaan. De uitslagen : Politie Gent 3 - 3 EM II, EM II 4 - 2 Politie Gent, Aalst 6 - 0 EM II, EM II 0 - 6 Politie Gent. Tweemaal verliezen met 6 - 0 en toch verder gaan naar de nationale ronde, chapeau. In die eerste nationale ronde worden ze wel vrijgeloot zeker. Op dus naar de tweede ronde.

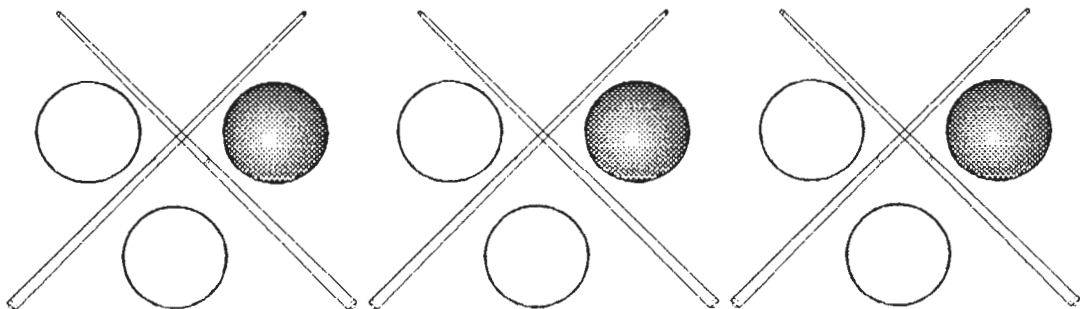
De trekking is dit keer niet zo gunstig. Met Ster Ninove treffen ze een club met naam in het driebanden. Gedaan met het geluk, zou je zeggen. Maar geluk hadden ze ditmaal niet nodig, de mannen, want ze winnen tweemaal met glans (1 - 5 en 4 - 2). Vooraf de reeksen van Franky van 6 en 7 in eenzelfde partij (telkens na een varkentje !) waren indrukwekkend.

Of de halve finale zal gespeeld worden op papier of op het biljart is nog maar de vraag. Volgens een vooraf opgemaakt schema moeten ze spelen tegen de winnaar van Aalst - Koekelare, volgens het reglement moeten twee ploegen van eenzelfde club tegen elkaar uitkomen in de voorronden.

Dat betekent dus tegen EM I, want ook zij bereikten de halve finale. Op papier zeker één van de sterkere ploegen. Maar na een 2 - 4 verlies thuis tegen Mol (met een zware nederlaag van Romain) zagen Coussement Roger, Toye Romain en Vlaminck Achiel het niet meer zitten in de eerste nationale voorronde. Maar de ploeg van Mol wordt op eigen terrein in de vernieling gespeeld (0 - 6 voor EM I). Ook de kwartfinale tegen Tienen heeft zo zijn rariteiten. Romain speelt thuis de openingspartij. In de nabuurt dient hij nog twee punten te maken om een 'match nul' te versieren. De akiet wordt perfect gespeeld en er blijft een driehoekje over. De spanning stijgt, de concentratie is optimaal, hij mikt, stoot af, maakt het punt en ... houdt bal twee tegen met zijn linkerhand. Een attente scheidsrechter (onze voorzitter notabene) zegt terecht 'fout'. Weg setpunt. Mede door dit feit verliest EM II thuis met 2 - 4. Maar dat ze sterk zijn op verplaatsing, wordt nog maar eens bewezen. Nu winnen ze in Tienen met 2 - 4 en gaan verder naar de halve finales (op percentage van de gemaakte punten thuis en op verplaatsing).

Of deze successtory nog een vervolg krijgt, hangt af van onze zes spelers.

M.R.

Artistiek biljart

Het artistiek biljartprogramma bestaat uit 68 figuren, onderverdeeld in 5 groepen : de band- en voorbandstoten, de trekstoten, de zweepslagdoorschietstoten en de massé- of kopstoten. Al deze stoten worden ingedeeld volgens moeilijkheidsgraad, gaande van waarde 4 tot waarde 11. De totale waarde van de 68 figuren is 500. Ieder speler heeft 3 pogingen om een figuur te maken. De ballen zijn van ivoor, met een diameter van min. 61,3mm tot max. 61,9mm.

Waarom ivoor ? Biljartballen gemaakt in super amarith hebben de slechte eigenschap dat ze, bij krachtig afstoten, opwippen als ze een band raken. Ook is het zo dat de speelbal te veel effect verliest als die een band raakt. Daardoor heeft de speelbal te weinig effect over na de 3de band om bepaalde figuren te maken. Doordat ivoor een dichtere massa heeft dan kunststof, hebben ivoren biljartballen deze negatieve eigenschappen niet.

Ook het materiaal is enigzins anders dan in de klassieke disciplines. Zo heb je voor de 68 figuren het best drie keu's van verschillend gewicht, lengte en verschillende breedtes qua keuspits. Het basismateriaal bestaat uit : 1) een keu van 550 à 600 gr en flèches van 11mm, 11.5mm en 12mm, voor de band-, voorband-, doorschiet- en trekstoten ; 2) een keu van 500 à 550 gr en flèches in soepel hout van 10.5mm en 11mm voor de zweepslagstoten ; 3) een keu van 650 à 700 gr, lengte van 110 à 125cm en één flèche van 13.5mm à 14mm voor de kopstoten.

Biljarten is een sport, en om het goed te spelen moet men steeds lichamelijk en mentaal in orde zijn, zeker in artistiek biljart. De kracht én de geest spelen een grote rol bij deze discipline. Niet altijd primeert de kracht om een figuur te maken. Een eerste vereiste is de kwaliteit van afstoot. Iedereen kan een trekstoot maken, maar niet iedereen kan trekken dat de speelbal tweemaal de lange band raakt. Dit kan wel aangeleerd worden, alhoewel het maanden kan duren eer men de juiste techniek onder de knie heeft. Het is gewoon het evenwicht tussen kracht en soeplesse dat men moet vinden om een figuur tot een goed einde te brengen.

Ikzelf ben met artistiek biljarten begonnen in 1984, door een weddenschap met mijn diepbetreurde vriend Jean-Pierre Brion. Toen heb ik ongeveer één jaar artistiek gespeeld, zonder noemenswaardige vooruitgang te hebben geboekt. De kosten van het materiaal en de verplaatsingen wogen niet op tegen de bereikte resultaten. Toch had ik de microbe te pakken. In 1991 trainde ik opnieuw het artistiek en nam ik terug les. Tot mijn grote verwondering slaagde ik erin, in vier maand tijd, Raymond Steylaerts het vuur aan de schenen te leggen. Op 26/07/91 verloor ik slechts op twee punten (289 - 287) van de grootmeester. Op dit ogenblik staat mijn persoonlijk rekord op 316, zodat ik mag zeggen dat ik in korte tijd een mooie vooruitgang heb geboekt. In het seizoen 1991/1992 speel ik nog twee belangrijke tornooien. Het eerste wordt gespeeld op 11 april (alle Belgische topspelers zijn van de partij). In juni neem ik deel aan een internationaal tornooi in Charleroi, met de verzekerde deelname van Bessems (Nederland), Corthys (Nederland), Reverchon (Frankrijk, wereldkampioen) en Tomé (Frankrijk). Dit wordt voor mij een vuurdoop, daar ik voor de eerste maal in mijn biljartloopbaan internationaal speel.

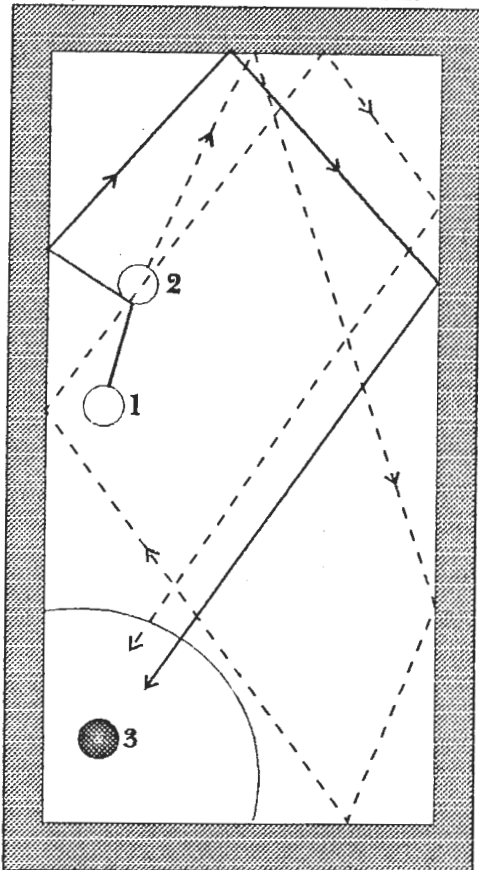
Hopelijk kan ik door deze bijdrage in ons clubblad, de microbe van het artistiek biljarten overdragen aan andere leden. Geïnteresseerden kunnen steeds bij mij terecht. Mijn biljart en het bijhorend materiaal staat altijd ter uwer beschikking. Bij wijze van aperitief volgen hierna de eerste acht opgelegde figuren.

D.M.

N.V.D.R. - Zoals onze vriend Daniël Mylleville reeds liet doorschemeren, heeft het weinig zin de artistieke figuren uit te testen met super amarith biljartballen, zoals die in ons lokaal. Voor vele figuren kom je gewoon energie (effect, loop, retro...) tekort. Als je dan tracht dit te corrigeren, kunnen er "ongelukjes" gebeuren, zoals een "scheurtje" in het laken. Oppassen is dus de boodschap.

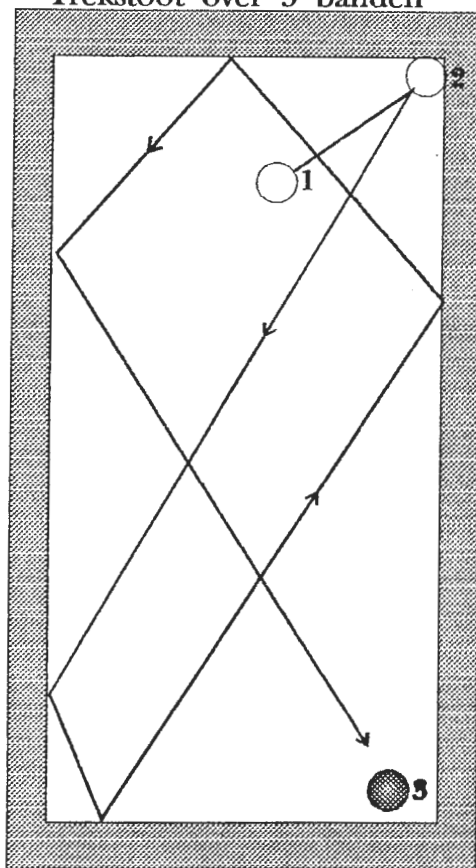
M.R.

Figuur 1 - 4 punten. Verzamelstoot, bal 2 over 6 banden.

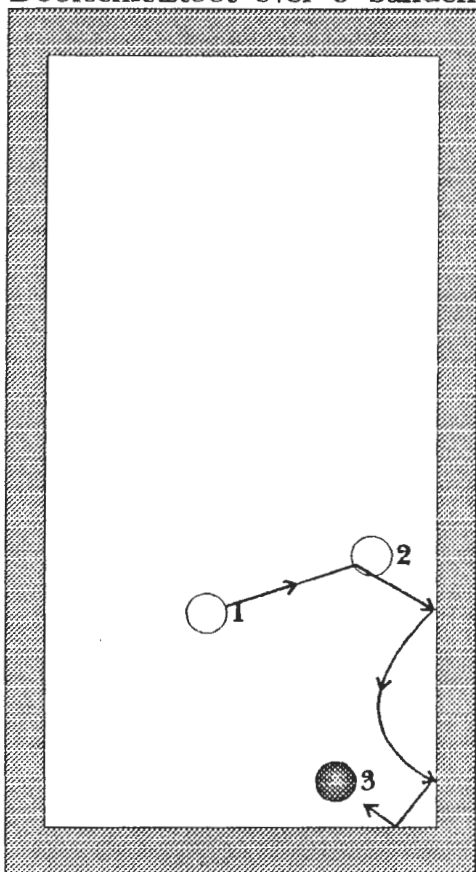
Weinig rechts effect, bal 2 80 % dik aanspelen en een weinig amorti. hard en lang afstoten met korte keuspits op eclats de billes. Mogelijke verbetering : dikte bal 2 en lange afstoot

**Figuur 2 - 7 punten
Trekstoot over 5 banden**

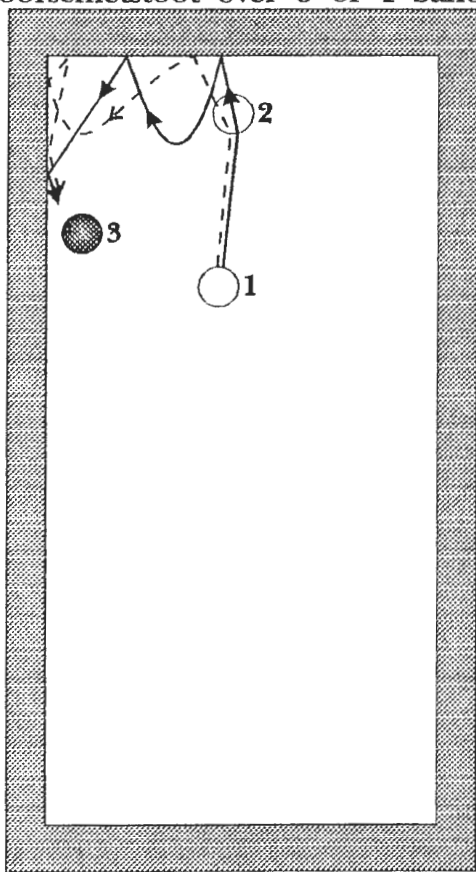
Zeer diep en lange trekstoot op bal 1. Bal 2 vol aanspelen met links effect en opgeheven achtereind keu. Mogelijke verbetering : dikte bal 2 en lange afstoot.

**Figuur 3 - 6 punten
Doorschietstoot over 3 banden**

Bal 2 90 % dik raken met weinig effect naar rechts. Niet te hard en te hoog om springen bal 1 af te remmen. Mogelijke verbetering : kracht, dikte en lengte afstoot.

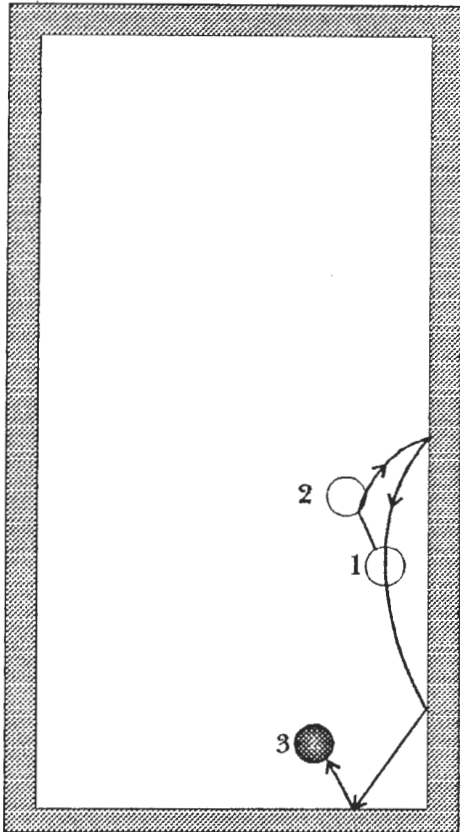
**Figuur 4 - 8 punten
Doorschietstoot over 3 of 4 banden**

Bal 2 3 ballen van korte band. Krachtige afstoot met doorschietkwaliteit. Bal 2 90 % dik op risico van klos, zonder effect. Zeer lang doorgaan met losse keu. Mogelijke verbetering : lengte afstoot, niet te hoog op bal 1.

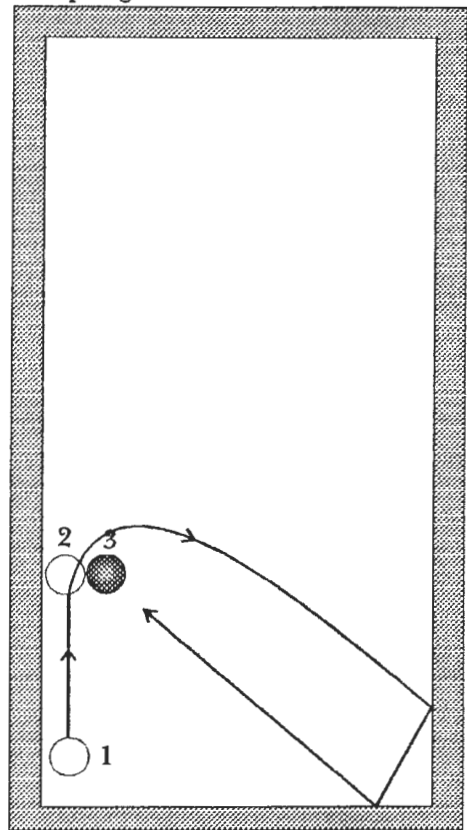

Figuur 5 - 5 punten
Trekstoot over 3 banden

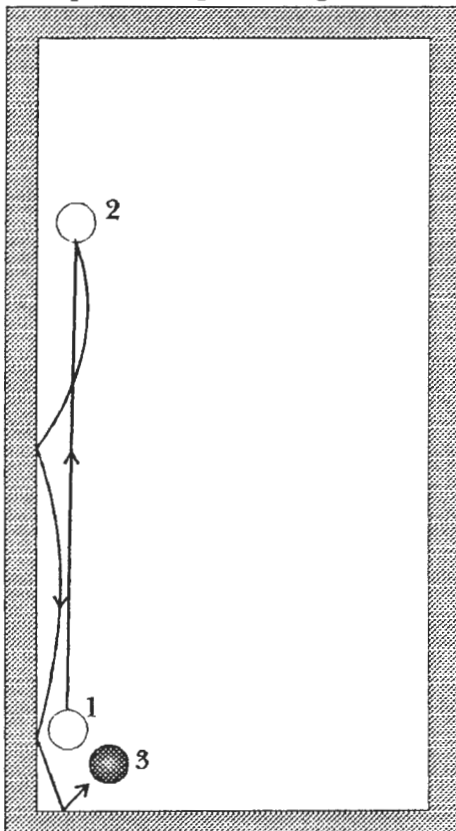
Zeer diepe trekstoot met uiterst rechts effect. Bal 2 vol raken en doorschieten. Lange band 10 cm na bal 2 raken. Korte keuspits en lang afstoten. Niet te hard om bal 1 onder controle te houden. Mogelijke verbetering : afstoot

Figuur 6 - 8 punten
Springtrekstoot over 2 banden

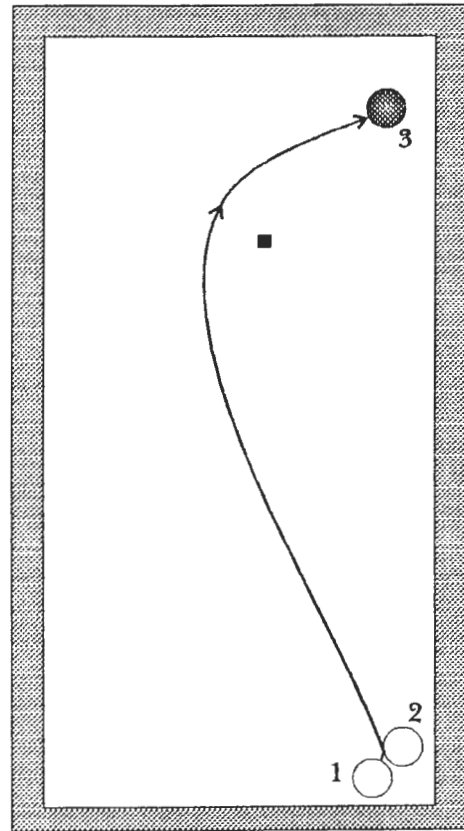
Bal 2 niet te vol raken, ong. 80 % dikte, lang doorgaan met trekstoot en weinig rechts effect. Hoge keu achterreind. Mogelijke verbetering : lengte afstoot

Figuur 7 - 6 punten
Kopstoot langs de lange band

Bal 2 vol aanspelen met een weinig links effect. Zeer soepele pols, niet te veel kracht om recht af te stoten. Mogelijke verbetering : houding en rechte afstoot.

Figuur 8 - 7 punten
Kopstoot met hindernis

Bal 2 raken met rechts effect, krachtig en soepel afstoten. Mogelijke verbetering : aanspeeldikte bal 2, houding en afstoot niet te recht.

Beker "Henri Debunne" 24ste uitgave

Georges VANHAUT van B.C. Elan Brussel glansrijk winnaar

Zaterdag 28 maart 1992 vond de finale plaats van de beker "Henri Debunne", ditmaal opengesteld voor 1ste en excellentieklasespelers, kader 38/2 (220 en 300 punten)

Van grote belangstelling was er geen sprake! Vele clubleden blonken uit door hun afwezigheid. De reden kan ik echter niet achterhalen, maar ik ben zo vrij toch een oproep te doen om in de toekomst aan dergelijke biljartevenementen in ons lokaal meer aandacht te schenken. Ik weet heel goed dat iedereen niet kan aanwezig zijn, maar met een beetje goede wil en solidariteitsgevoel moet het mogelijk zijn enkele belangrijke finaledata te noteren in zijn agenda. Of vergis ik mij? De zogenaamde "habitués" waren wel op post, gelukkig maar...

Met genoeg kon men ook de aanwezigheid begroeten van de heer Michel DUPONT, Schepen van Sport van de stad Menen, alsook van de heer Pierre LAIGNEIL, Distriktoorzitter Zuid West-Vlaanderen en afgevaardigde van het gewest Beide Vlaanderen van de K.B.B.B.

Voor dit traditioneel kadertornooi 38/2 waren er 16 inschrijvingen. Een vijftal kwamen nog binnen na inschrijvingsdatum, doch jammerlijk genoeg te laat.

De voorronden verliepen tamelijk vlot, op enkele uitzonderingen na. Stijlvolle kaderpartijen werden genoteerd, met grote series. De kaderfanaten hebben werkelijk hun hartje kunnen ophalen. Onze eigen clubspelers deden het verre van slecht.

In Poule II wist Dumortier Roger zich te kwalificeren voor de halve finales, door zijn twee matches zegevierend af te sluiten, met een algemeen gemiddelde van 42.85 en een hoogste reeks van 190. Een opvallende verrichting voor een pas gepromoveerde naar de excellentiekategorie. Garcia Robert van B.C. Forest Brussel en Guido Bossuyt van de Karambolstoters Hulste werden, ondanks hun hardnekkig verweer, vlot uit het tornooi gespeeld.

In Poule VI kreeg Hervé Famchon geen geschenkjes. Hij verloor zijn eerste partij tegen de latere winnaar van het tornooi in amper 3 beurten, met een gemiddelde van 96. Hervé liet in de nabeurt 12 carambols liggen om gelijk te spelen tegen Vanhaut, zodanig dat het scorebord 300 - 288 aanduidde in het voordeel van de Brusselaar. Zijn tweede match tegen E. Bettens van B.C. Nooit Volleerd Wuustwezel won hij vlot in 6 beurten, goed voor 50 gemiddelde en een hoogste reeks van 193. Door het feit dat Georges Vanhaut zijn tweede partij tegen diezelfde E. Bettens in 5 beurten uitspeelde, werd Hervé grandioos uit de halve finale gewipt, ondanks zijn voortreffelijk algemeen gemiddelde van 65.33... over zijn twee partijen. Van pech gesproken.....of was dit "toeval". Niettemin, Hervé heeft puik werk geleverd tijdens dit tornooi en hij moet zeker niet blozen voor zijn uitschakeling.

In Poule V had onze derde clubspeler Roger Coussement werkelijk pech... of moet men spreken van "zelfoverschatting". Ik laat deze beschouwing over aan de getuigen die de eerste partij van Roger tegen Franky Spitaels van B.C. Eendracht Geraardsbergen hebben gezien. Wat gebeurde er. In de 10de herneming van deze partij moest Roger nog 14 carambols bijeen biljarten om de 220 punten te scoren. Zijn tegenstrever had op dit ogenblik nog 71 punten te maken. Wat deed Roger !!! Hij schudde 13 carambols uit zijn keu, maar het laatste punt was nipt naast op ...15 cm. De jonge Spitaels wipte van zijn stoel en maakte zonder pardon de resterende 71 punten. Van een opdoffer gesproken. Roger had trouwens enkele minuten nodig om op zijn "positieven" te komen.

De tweede partij van onze clubsportbestuurder tegen een zwalpende Jean Himpe van B.C. Sans Peur, was een winstpartij in 13 beurten. Helaas, dit resultaat kwam te laat, aangezien Francky Spitaels geen enkele moeite had om Jean Himpe in de vernieling te spelen (6 beurten). Alzo mocht onze sympathieke clubsportbestuurder de halve finales vergeten. Alle hoop bleef dus gesteld op de biljartcapaciteiten van onze jonge Roger Dumortier, die als enige clubspeler kon doorstoten tot de halve finales.

Roger Dumortier deed het dan ook meer dan behoorlijk in Poule VI van de eerste halve finale. Hij kreeg er als tegenstrevers enerzijds Dirk Wittevrongel van Karambolstoters Hulste, die door loting in de halve finales was terechtgekomen, en anderzijds de "killer" van zijn vriend Hervé, namelijk Georges Vanhaut. Roger verloor wel in 5 beurten tegen Vanhaut, maar won tegen Dirk Wittevrongel in 12 beurten. Tegen Georges Vanhaut speelde Roger een mooie partij, doch strandde (eveneens in de nabeurt) op amper 4 punten van de finish; goed voor 296 carambols in 5 beurten (59.20 gemiddelde) met een hoogste reeks van 141. Een "resté dedans" was hem fataal. Door de winstpartij van Vanhaut in 5 beurten tegen Dirk Wittevrongel, plaatste Roger Dumortier zich toch voor de finale als "beste verliezer" van de halve finales, samen met de poulewinnaar.

In Poule VII (tweede halve finale) wist Francky Spitaels de finaleplaats te halen. Zijn tegenstrevers Herwig Cappelle en Roger Lagage, beiden van K.G.H.O Kortrijk, speelden tegen mekaar een rotpartij in 14 beurten. Herwig Cappelle trok aan het langste eind in deze partij, met een hoogste reeks van 69. Francky Spitaels overwon Herwig Cappelle in 6 beurten, goed voor 50 gemiddelde, maar verloor zijn 2de partij tegen Roger Lagage in 11 beurten. Met elk één winst- en één verliespartij, kwamen de drie spelers uit deze halve finale met gelijke matchpunten, zodat het gemid-

delde moest uitmaken wie de laatste finalist zou zijn. Met 25.17 algemeen gemiddelde was het Francky Spitaels die als winnaar van de halve finale uit de bus kwam. De drie finalistten waren gekend, hetzij de twee talentvolle jonge spelers Francky Spitaels en Roger Dumortier samen met de geroutineerde Georges Vanhaut.

In de finale heeft Georges Vanhaut zijn twee partijen succesvol afgesloten tegen Roger Dumortier en Francky Spitaels, respectievelijk in 6 en 10 beurten. De slechtste (!!!) partij van Georges was tegen Francky, maar toch goed genoeg om als laureaat gehuldigd te worden van deze 24ste editie "Beker Henri Debunne". Hij totaliseerde 6 winstpartijen (het maximum) over gans het toernooi, met een algemeen gemiddelde van 52.94 en een hoogste reeks van 231. De beste had hoe dan ook gewonnen.

Roger Dumortier werd tweede met één winstpartij in de finale tegen Francky Spitaels in 11 beurten. Roger behaalde een algemeen gemiddelde (over gans het toernooi) van 34.08 over 6 partijen. Francky Spitaels, met twee verliesmatchen in de finale, legde beslag op de derde plaats, met een algemeen gemiddelde van 28.35 (6 partijen). In de biljartwandelgangen van ons lokaal hoorde men spreken van een minder geslaagde finale dan verwacht, op het gebied van het gepresteerde kaderspel. Waren de zenuwen de spelbreker? Best mogelijk, maar de finale spelen van en klassiek toernooi als de "Beker Debunne" mag zeker als een prestatie op zich beschouwd worden. Rekening houdend met het normaal verschijnsel van de "zenuwen", kan men globaal genomen toch spreken van een geslaagde en spannende finale. De drie partijen aan 300 punten werden toch gemaakt in 6, 10 en 11 beurten.

Na de drie finalematchen volgde de officiële prijsuitreiking. De clubvoorzitter dankte alle aanwezigen en in het bijzonder de heer Schepen Michel DUPONT en de Distriktvoorzitter Pierre LAIGNEIL. In zijn toespraak stuurde hij eveneens dankwoorden aan alle medewerkers van dit toernooi, alsook aan onze eminente sportbestuurder Etienne Lecompte voor de sublieme wijze waarop hij alles netjes op papier had gezet. Tevens richtte de clubvoorzitter zijn laatste dankwoorden aan het Schepencollege, de K.B.B.B., de arbiters en de aantekenaars voor de spontane medewerking. Het arbitragekorps van de club, onder leiding van de nationale scheidsrechters Roger Coussement en Daniël Famchon, kreeg nog de verdiende lofbetuigingen toegestuurd voor de goede leiding van de wedstrijden tijdens gans het toernooi.

De heer Pierre LAIGNEIL, distriktvoorzitter, richtte op zijn beurt woorden van dank aan B.C. Excelsior voor de organisatie van dit mooi kadertornooi en drukte de hoop uit dat dergelijke "kadertornooien" meer aan bod zouden komen in ons Gewest. Hij feliciteerde nog de finalistten en in het bijzonder de winnaar Georges Vanhaut van B.C. Elan Brussel.

Tot slot van deze genietbare finaledag werd door B.C. Excelsior Meneu nog een receptie aangeboden aan alle aanwezigen. Er werd vanzelfsprekend nog nagekaart aan "den toog" tot in de late uurtjes..... rekening houdend natuurlijk dat de "zomertijd" van kracht werd tijdens dit weekend.

A.S.

Rechtzetting

In ons eerste clubblad werd gesuggereerd dat onze club slechts twee nationale scheidsrechters telt. Dit is echter onjuist. Enkele maanden geleden slaagden nog twee leden van onze club in het examen voor nationaal scheidsrechter. Dit examen werd afgenomen te Brugge door de nationale arbitragecommissie onder leiding van dhr. Roti. Bijgevolg zijn er nu vier leden volwaardig nationaal scheidsrechter, met name Couckuyt Luk, Coussement Roger, Famchon Daniël en Vershelde Gratien.

M.R.

Reglementen

Discussies over biljartreglementen en scheidsrechterlijke beslissingen zijn nooit ver weg. Niet verwonderlijk trouwens als je de verscheidenheid aan reglementen bekijkt. Zo heb je de Europese arbitragereglementen, de spelreglementen van de K.B.B.B., de sportreglementen van de K.B.B.B., de richtlijnen voor de scheidsrechter,...

In enkele bijdragen willen we dan ook de officiële reglementen volledig laten verschijnen in ons clubblad. Een goede kennis van die reglementen is mijns inziens noodzakelijk. Het kan je een hoop narigheid besparen.

Europese arbitragereglementen

Art. 2'001 Toepassing van de reglementen

1. De internationale arbitragereglementen zijn van toepassing op alle internationale wedstrijden door de C.E.B. georganiseerd of erkend.
2. Dezelfde reglementen zijn eveneens van toepassing op alle wereldkampioenschappen in Europa georganiseerd, behoudens andersluidende reglementen van de Union Mondiale de Billard.

Art. 2'002 Leiding van de partij

1. De scheidsrechter alleen leidt de partij met uitsluiting van elke andere persoon.
2. De taak van de scheidsrechter begint op het ogenblik dat de wedstrijdleiding de spelers uitnodigt zich naar het biljart te begeven, en eindigt met de afgifte van het matchblad aan de wedstrijdleiding.
3. Vooraleer zijn taak te aanvaarden gaat de scheidsrechter na of de ballen en het biljart gereinigd zijn en juist getekend. Zoniet verzoekt hij de wedstrijdleiding het nodige te doen.
4. De scheidsrechter waakt erover dat zich geen enkele ongeoorloofde tussenkomst voordoet.
5. De scheidsrechter waakt erover dat de spelers zich korrek en sportief gedragen en geen bewegingen maken die de tegenstrever kunnen hinderen.

Art. 2'003 Houding van de scheidsrechter

De scheidsrechter mag geen gevoelens laten blijken.

Art. 2'004 Wisselen van scheidsrechter

Voor partijen die normaal langer dan een uur duren, is het ten zeerste aangeraden, zelfs verplicht indien een andere scheidsrechter beschikbaar is, in het midden van de partij van scheidsrechter te wisselen. Het wisselen mag niet gebeuren tijdens het maken van een reeks.

Art. 2'005 Aankondigingen van de scheidsrechter

1. De scheidsrechter moet alle aankondigingen luidop maken.
2. De scheidsrechter mag de punten in zijn moedertaal tellen.
3. De scheidsrechter verwittigt de speler in het frans wanneer hij nog 5 punten te maken heeft : "pour cinq" en verder "pour quatre", "pour trois", "pour deux" en "pour un". In het driebandenspel kondigt de scheidsrechter "pour trois", "pour deux" en "pour un" aan. Ingeval van onderbreking van de reeks, wordt eenzelfde aankondiging niet herhaald.
4. Als de beurt overgaat, kondigt de scheidsrechter de naam van de speler aan gevolgd door het aantal door deze speler gemaakte punten (eventueel nul).
5. Als de scheidsrechter verschillende aankondigingen moet maken gebeurt dit in de volgende orde :
  - a) Het aantal gemaakte punten.
  - b) De aankondiging "pour".
  - c) De ligging van de ballen tot de afgebakende zones en zo nodig het ankerkader.
  - d) Als de speelbal tegen een andere bal of de band vastligt, de aankondiging "touche à..."
6. De scheidsrechter deelt de aard van de gemaakte fout mede indien hij dit nodig acht of als de speler het vraagt.
7. De Franse taal moet gebruikt worden voor de aankondigingen van de hoofdstukken III en IV van de internationale spelreglementen, evenals van dit artikel.
8. De scheidsrechter moet op het aantekenen van punten en beurten toezicht houden. Op het aantekenbord worden de beurten aangeduid telkens de speler die de partij begonnen is de beurt overlaat. Indien er een verschil is tussen het matchblad en het aantekenbord, is het de scheidsrechter die beslist.
9. Indien een partij naar een beperkt aantal beurten betwist wordt, zal de scheidsrechter, wanneer de beurt voor de laatste maal overgaat, aankondigen : "naam van de speler - laatste beurt" (dernière reprise).
10. Indien een partij met verlengingen gespeeld wordt en de tweede speler tot op 4 punten (2 in het driebandenspel) van zijn tegenstrever nadert, zal de scheidsrechter "pour cinq,... enz" tellen. De partij eindigt van zodra de tweede speler één karambol meer heeft gemaakt dan zijn tegenstrever.

Art. 2'006 Bevoegdheden van de scheidsrechter

1. De scheidsrechter alleen waakt over het naleven van de reglementen en neemt, in het kader van huidig reglement, de beslissingen waarvoor hij bevoegd is. De scheidsrechter zal de speler die de gedragsregels zou overtreden een waarschuwing geven. Nadien zal hij bij de wedstrijdleiding verslag uitbrengen.
2. Ingeval van nieuwe overtreding van een reeds gewaarschuwde speler, mag de scheidsrechter de partij onderbreken, waardoor de schuldige speler de partij verliest. Zodra de partij onderbroken wordt, zal de scheidsrechter bij de wedstrijdleiding verslag uitbrengen. Ingeval van zeer zware overtreding, mag de scheidsrechter de partij onderbreken, zelfs indien de schuldige speler nog geen waarschuwing gekregen heeft.
3. Het is de scheidsrechter uitdrukkelijk verboden de speler te verwittigen dat hij een fout zal maken.
4. De scheidsrechter mag voor zover hij het nodig acht, op eigen initiatief of op verzoek van een speler, op elk ogenblik van de partij, de ballen of het biljart laten reinigen. Dit moet zo snel mogelijk gebeuren.
5. Alleen de scheidsrechter mag de ballen aanraken om ze op de akiets terug te plaatsen, om ze, indien nodig, te verplaatsen of om ze te reinigen. Alvorens de ballen weg te nemen om ze te reinigen, bepaalt hij nauwkeurig hun ligging. Hij waakt erover dat bij het hernemen van het spel ieder speler zijn speelbal behoudt.
6. De scheidsrechter laat slechts de tegenstrever aan beurt wanneer alle ballen stil liggen.
7. Noch bij de beurtwisseling noch tijdens een reeks mag de scheidsrechter de speler zijn bal aanwijzen, zelfs als de speler het vraagt. Toch is hij verplicht de ligging van de ballen, in het vrij- en in het kaderspel aan te kondigen, zelfs als hij daardoor de ligging van de speelbal aangeeft.
8. Indien na het missen van een karambol of het maken van een fout, de speler die de beurt overlaat één of meerdere ballen aanraakt, vrijwillig of niet, zal de scheidsrechter de ballen zo dicht mogelijk terugleggen waar ze normaal moesten liggen.
9. In geen enkel geval kan de scheidsrechter voor een onjuiste plaatsing van de ballen aansprakelijk gesteld worden.
10. Wanneer een bepaalde ligging van de ballen een te lang overleg vereist, of wanneer de speler, om welke andere reden ook, te lang wacht om te spelen, mag de scheidsrechter op eigen initiatief een tijdslimiet van 60 sec. bepalen om af te stoten. Indien de speler binnen de bepaalde tijd niet afstoot, gaat de beurt over met de aankondiging : "niet gespeeld" (non joué). De ballen blijven op dezelfde plaats.

Art. 2'007 Beslissingen van de scheidsrechter

1. Ingeval van twijfel over een beslissing van de scheidsrechter mag de speler vragen, doch slechts eenmaal, het geval te herzien.
2. De scheidsrechter moet aan dat verzoek voldoen. Wanneer het een nog bestaande situatie betreft moet de scheidsrechter alleen het geval herzien. In andere gevallen mag de scheidsrechter zijn plaatsvervanger raadplegen alvorens een beslissing te nemen.
3. Voor feitelijke gevallen zijn de beslissingen van de scheidsrechter onherroepelijk. Gevallen m.b.t. de toepassing van de reglementen maken hierop uitzondering.
4. De tegenstrever mag eveneens de scheidsrechter verzoeken, doch ook slechts eenmaal, een beslissing te herzien. Als dit herhaaldelijk gebeurt, en als de scheidsrechter van oordeel is dat het opzettelijk gedaan wordt om de tegenstrever te hinderen, geeft hij een waarschuwing overeenkomstig art. 2'006.
5. De tegenstrever evenals de tweede scheidsrechter, zelfs als deze als aantekenaar dienst doet, mogen tussenkomen als de scheidsrechter zich in de volgende gevallen vergist :
  - De speler speelt met de verkeerde bal.
  - Een foutieve aankondiging m.b.t. de ligging van de ballen in de afgebakende zones.
  - Een vergissing in het optellen van de punten.Hun tussenkomst zal diskreet gebeuren zonder het verloop van andere partijen te storen.

Art. 2'008 Klachten

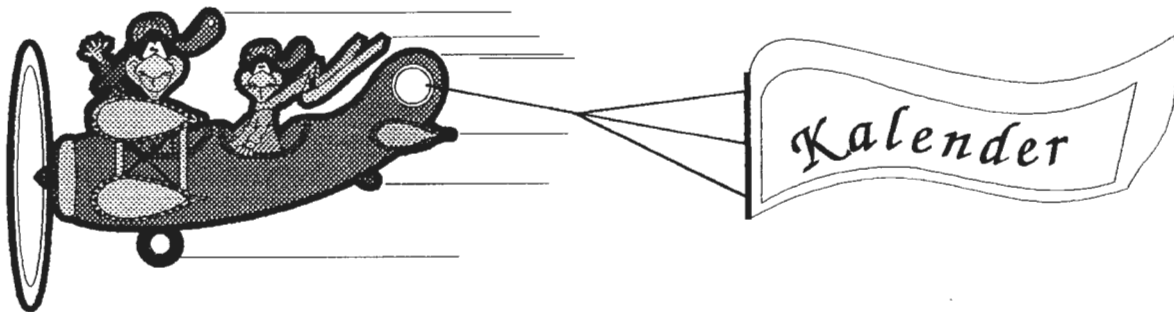
1. Iedere betwisting m.b.t. de toepassing van de reglementen moet onmiddellijk en op diskrete wijze aan de scheidsrechter worden voorgelegd. Indien de scheidsrechter er geen gevolg aan geeft, kan de speler ten laatste een kwartier na het einde van de partij, zijn klacht bij de wedstrijdleiding herhalen.
2. De wedstrijdleiding is ertoe gehouden, in samenwerking met de officiële afgevaardigde van de C.E.B. of, bij zijn afwezigheid, de voorzitter van de organiserende federatie of zijn plaatsvervanger, nog dezelfde dag de klacht te onderzoeken. Indien de klacht rechtmatig bevonden wordt en indien de begane vergissing de uitslag van de partij heeft kunnen beïnvloeden, wordt de partij nietig verklaard en zal de wedstrijdleiding ze in de kortst mogelijke tijd doen herspelen.
3. De betrokken sportcommissie zal, door een vermelding op het matchblad, over iedere klacht ingelicht worden.

Art. 2'009 Aanvullende schikkingen

1. Indien de scheidsrechter ten onrechte een punt heeft goedgekeurd, heeft hij het recht op zijn beslissing terug te komen op voorwaarde echter dat het volgende punt nog niet gespeeld is.
2. Indien een speler een fout maakt en verder speelt voordat de scheidsrechter de mogelijkheid of de tijd heeft de fout aan te kondigen en bijgevolg de speler te beletten verder te spelen, moet de scheidsrechter handelen alsof de schuldige speler de beurt overgelaten had. De scheidsrechter zal de ballen zo juist mogelijk terugplaatsen daar waar ze lagen als de fout gemaakt werd.
3. Als de scheidsrechter na een beurtwisseling of tijdens een reeks bemerkt dat de speler niet met zijn speelbal speelt gaat de beurt onmiddellijk over. De ballen blijven op de ingenomen plaatsen liggen, en de tegenstrever herneemt zijn speelbal. Het aantal karambols geteld voor het opmerken van de fout, blijven aan de speler toegekend.
4. Uitzonderlijke gevallen die door huidig reglement niet voorzien werden, worden aan de beoordeling van de scheidsrechter overgelaten. In dat geval zal de wedstrijdleiding, door een vermelding op het matchblad, de sportcommissie van de C.E.B. inlichten.

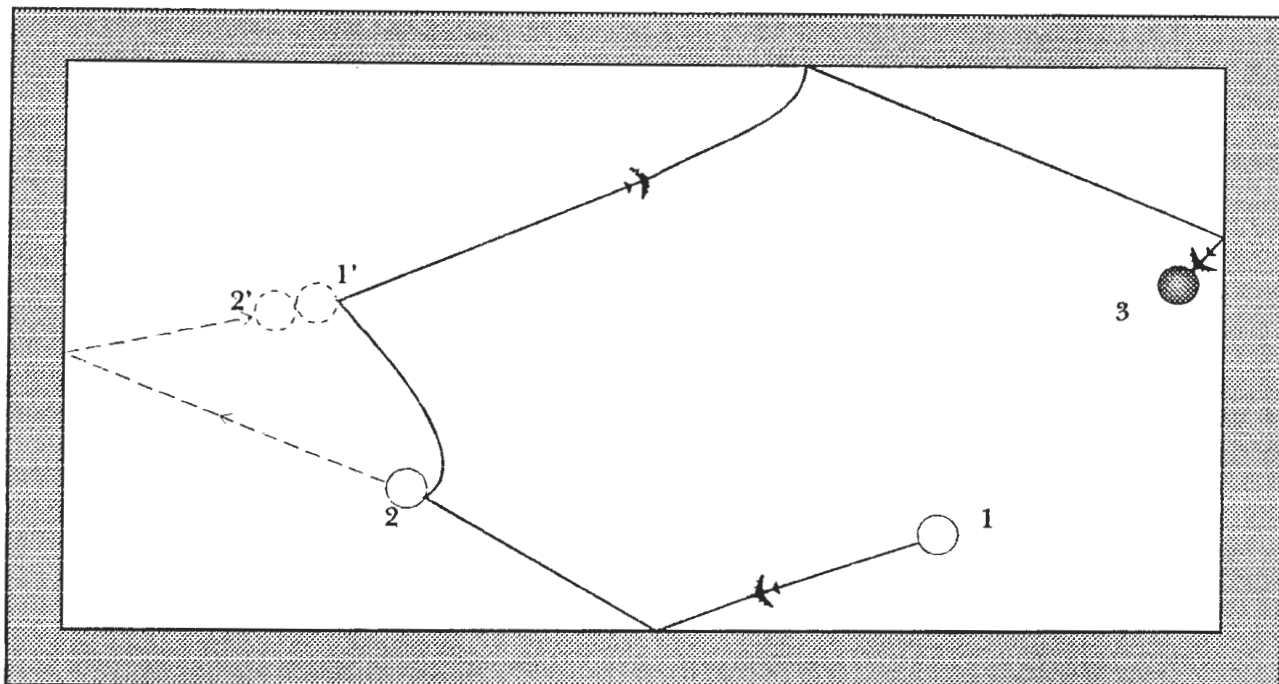
Art. 2'010 Inwerkingtreding

Huidig reglement werd door de 26e algemene vergadering in Madrid en de voorgaande algemene vergadering goedgekeurd. Het is op 30.05.84 in werking getreden.

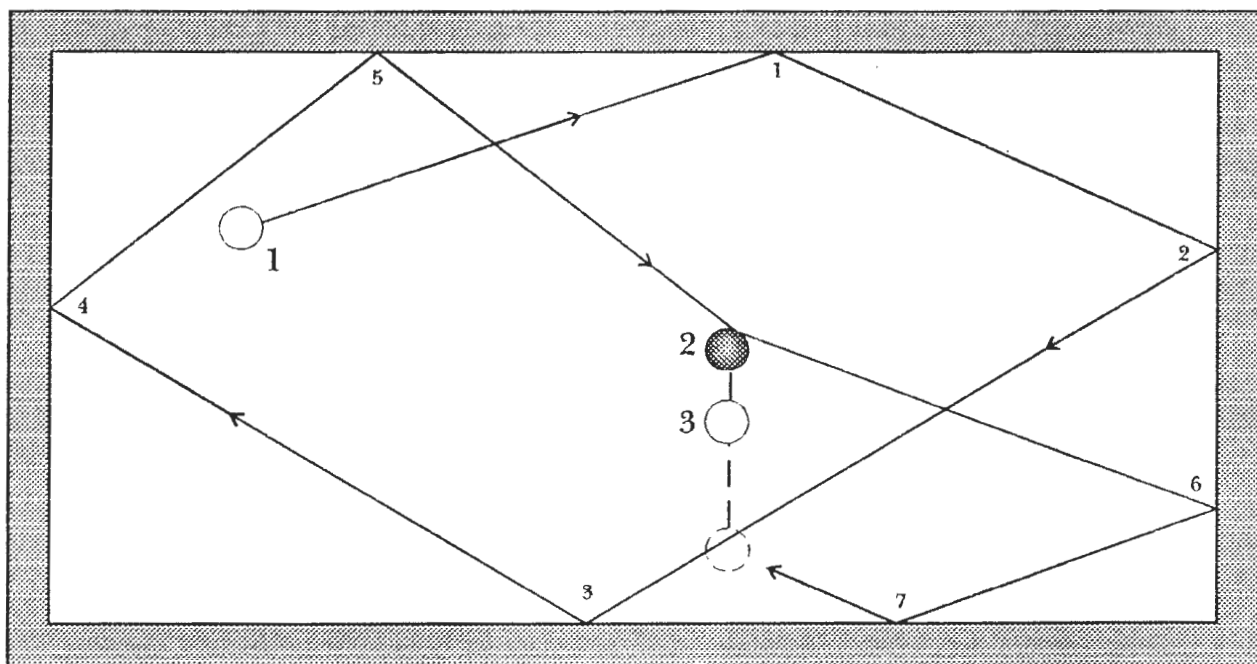

- 02-03.05.92 : deelname van Hervé Famchon aan de nationale finale excellentie kader 38/2 te Brussel
- 09-10.05.92 : deelname van Christ Calemein aan de nationale finale excellentie kader 47/1 te Maasmechelen
- 16.05.92 : clubfeest en kampioenviering
- 15-16-17.05.92 : deelname van Christ Calemein aan de finale van het kampioenschap van België vrijspel te Oostkamp
- 22.05.92 : distriktfeest Zuid-West-Vlaanderen te Hulste (B.C. Karambolstoters)
- 24.05.92 : finale van schaal 'Ere-voorzitter', mini-triathlon op klein biljart, individueel
- 11.07.92 : finale schaal "De Kerpel", ons traditioneel driebandentornooi voor ploegen van twee spelers.

Varken van de maand

Soms denk je, "ik heb reeds alle mogelijke biljartfiguren zien maken". Maar dan, op een donderdagavond, zie ik R.F. een "nieuwe" maken, een pracht van een bricole in drieband. Maar, of dat de bedoeling was ...

J-Cl.F. doet zijn reputatie alle eer aan. In de laatste maandelijkse prijskamp schudt hij zowaar een zevenbander uit zijn mouw.

